

פרוטוקול מס' 188

מישיבת הוועדה לשירותים ציבוריים
יום א', ה' באדר ב', תשל"ו - 7.3.1976
בשעה 11.00

ב כ ח ו :

חברי הוועדה: ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
ל. דיציאן
ה. זיידל
ס. ידיד
פ. שינמן

סוזמנים: ד"ר מ. קלמן - נציג משרד הבריאות
מר ש. געמן - יועץ משפטי, משרד הבריאות
גב' י. קרנות - יועצת משפטית, משרד הבריאות
גב' ט. שפניץ - יועצת משפטית, משרד המשפטים

מ"מ המזכירה: וילמה מאור
רשמה: לאה צ'סנר

סדר-היום: חוק לתיקון פקודת רופאי שיניים
(מס' 6) תשל"ה - 1975 (המשך הדיון)

סעיף 5(א2) (ג)היו"ר ח. גרוסמן:

פותחת את הישיבה.

הסעיף הזה דן בשאלה מי יצטרך ללמוד בקורסים, ומי יהיה אחראי להם. ובעצם סיכמנו את הדיון בו בישיבה הקודמת.

י. בארי: אני אימצתי את הצעת ההסתדרות לרפואת שיניים על שני חלקיה.

ד"ר ס. קלמן:

בישיבה הקודמת נתבקשתי להביא אינפורמציה נוספת בקשר לקורסים. בסעיף (א2) (א) דובר על קורסים לאלה שמיימו שתי שנות לימוד, ובסעיף (א2) (ב) מדובר על אלה שמיימו שלוש שנות לימוד תת אוניברסיטאי בחוץ-לארץ. אנחנו בינתיים רכשנו נסיון של מסך בקורסים כאלה, שכיום למעשה הסוכנות היהודית משלמת בעדם, היות ורוב התלמידים הם עולים חדשים. הפיקוח העליון על הקורסים הוא של משרד הבריאות, בשיתוף-פעולה עם בוחנים ממסלתיים שקיבלו את המינוי מטעם שר הבריאות. בוועדת הבוחנים משתתפים שני רופאי שיניים בכירים מכל אחד מהמוסדות: הדסה, אוניברסיטת תל-אביב ואוניברסיטת חיפה. אני משמש יו"ר הוועדה וסגני הוא סגן היו"ר. אנחנו איננו מתערבים בחלק המקצועי ההוראתי, כי איננו רואים עצמנו מוסמכים להיות בוחנים מקצועיים.

ועדת בוחנים זו עובדת די טוב ועד היום 124 אנשים עברו את הבחינות, ואני יכול בהחלט להגיד שרכשנו נסיון חשוב מעבודת הוועדה הזאת.

בזמנו קבעה ועדה בראשותו של ד"ר מאיר שכל ה"זובנוי ווראצ'י" צריכים לעבור את הקורסים ללא הגבלת גיל וזמן השהות בארץ. נתנו רשות לאוניברסיטאות להוציא את האנשים שלא הגיעו לרמה הדרושה. במשך הזמן עזבו את הקורסים 26 איש, חלקם מרצונם וחלקם שלא ברצונם.

כדי למנוע לחץ מצד גורמים אינטרסנטיים נקבע שכולם צריכים לעבור את הקורסים, והאוניברסיטאות קובעות את התוכן והרמה של הקורסים. מכיוון שהאוניברסיטאות קובעות זאת, הרי שבאופן פורמלי אין צורך באישור המועצה להשכלה גבוהה. אני מבקש מאד מחברי הוועדה שלא לעמוד על הכנסת המועצה להשכלה גבוהה, כי זה מבחינה טכנית יעמיד אותנו בפני בעיה של חוסר אפשרות לבצע את הקורסים.

אני חושב שמר נעמן יסכים אתי, אם נקבע שהמועצה המדעית של ההסתדרות רופאי השיניים תכיר בקורסים האלה. אני בהחלט בעד זה שחברי המועצה המדעית ישתתפו כמה שאפשר יותר בהדרכה בצד המקצועי של ההוראה.

זה לגבי האחראים לקורסים. עכשיו לשאלה מי צריך לעבור את הקורסים. קודם-כל יש לכל תלמידים השכלה תיכונית מלאה, כי גם ברוסיה לא בוחנים להכנס לבתי-הספר של זובנוי ווראצ'י למי שלא גמר תיכון של 10 כתות, כפי שנהוג שם, ולא 12 כתות כפי שנהוג אצלנו.

לגבי הגיל - זו בעיה שיש בה קונפליקט מצפוני-מקצועי. איני חושב שאנחנו יכולים לקבוע את גיל 25 כגבול, ואם בא מישהו בן 24 יצטרך לחכות שנה. לא ייתכן שהכנסת תקבל חוק שיחייב את העולה לחכות שנה לפני עלייתו. אילו האוניברסיטאות היו סוכנות להתחייב לקבל עולים צעירים לקורס מלא, לא היתה בעיה. כולנו מסכימים לזה, אבל האוניברסיטאות אינן סוכנות להתחייב לכך. אין יותר מ-20 איש

ד"ר ס. קלמן:

שהגיעו ארצה בגיל מתחת ל-24; ואלה צריכים לשרת בצבא כרופאי שיניים, והם עושים שם עבודה טובה מאד.

אני מציע לא לקבוע הגבלת גיל.

ל. דיציאן:
אז עולה צעיר בן 19 יוכל מיד להכנס לקורס, וצעיר יליד הארץ לא יוכל לעשות זאת לפני גיל 23 - 22, כיוון שעליו לשרת בצבא.

ס. ידיד:
זו לא שאלה של שירות בצבא, אלא מתן זכויות מיוחדות לעולים, שאינן ניתנות ליילידי הארץ.

היו"ר ח. גרוסמן:
אני מציעה שייאמר: "בתנאי שלמד שנת לימוד אחת בישראל בקורס לריפוי שיניים שנקבע ועמד בבחינות מקצועיות שנקבעו, בהתייעצות עם המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים..." בזה יובטח הצד המקצועי.

ד"ר ס. קלמן:
אם משתפים את המועצה המדעית היא תוכל גם לקבוע, כי מי שהוא מתחת לגיל מסויים יצטרך להופיע בפני ועדה בוחנת.

היו"ר ח. גרוסמן:
הדברים האלה ייקבעו בתקנות, והן תותקנה בהתייעצות עם המועצה המדעית.

ה. זיידל:
אני מצטרף להצעת היו"ר.

ל. דיציאן:
בתקנות אי-אפשר לקבוע גיל, עלינו להחליט כאן עקרונות בענין זה.

ס. ידיד:
אני מסכים להצעת היו"ר בתיקון קל: "... מי שלמד שנה אקדמאית אחת בקורס לריפוי שיניים, שיינתן על-ידי משרד הבריאות, לאחר התייעצות עם המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים... והינו בן 24..."

היו"ר ח. גרוסמן:
כשאתה אומר שנה אקדמאית אתה גורע, כי זה פחות משנת לימוד, בו בזמן שבקורסים האלה במשך שנה דוחסים חומר למוד של שנתיים אקדמאיות. אולי נאמץ את ההצעה של הדסה שקובעת לפחות שנת לימוד אחת.

ה. זיידל:
אני מציע שילוב של הצעת היו"ר והצעת ח"כ ידיד. את הקורסים קובע משרד הבריאות, ובישיבה הקודמת כבר סוכם, שזה יהיה בהתייעצות או בתיאום עם המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים. קביעת הגיל הוצעה על-ידי הדסה. מה שהוצע כאן עונה על הדברים שהועלו בזמן הדיון.

ל. דיציאן:
אני מציע לכתוב, שהקורס יינתן על-ידי מוסד להשכלה גבוהה, במקום המועצה להשכלה גבוהה. ברצוני ללכת לקראת ד"ר קלמן, שאמר בישיבה הקודמת, כי אינו רוצה להיות מוגבל באפשרות לקיים קורסים בחיפה. הדיקן של מוסד להשכלה גבוהה יקבע את תכנית הלימודים בקורסים האלה.

באחת הישיבות ביקשו נציגי האוניברסיטאות ומוסדות הרפואה, שרופאי שיניים אלה לא יהיו מורשים לתת סמי הרגעה, או לרשום מירשמים לסמי הרגעה.

ל. דיציאן:

זה עניינו של משרד החינוך, אם הוא ירצה להכיר בהשכלה תיכונית של 10 שנים, כפי שזה מקובל ברוסיה. איני יודע אם הקורס כאן, יהיה במקום הקורס בווינה.

ד"ר מ. קלמן: זאת מבטיחים על-ידי זה שכתוב, שזה קורס שהמנהל יכיר בו. גם היום המנהל אינו מכיר בקורס שהיה בווינה.

ל. דיציאן: לדעתי קורס של 3 שנים לפי סעיף 5(א2) (ב) אינו פותר את הבעיה במלואה, כי הוא פותח פתח למרפאי שיניים, בקשר להשכלה התיכונית. לדעתי צריך לקבוע גיל לא פחות מ-25.

י. בארי: אני מציע לאסוף את כל ההצעות של ההסתדרות לרפואת שיניים במסיפים אלה, כי הן סוצדקות גם מבחינה אובייקטיבית. לא ייתכן שהמועמד יהיה בעל השכלה פחותה מהשכלה תיכונית מלאה, כאשר הובאו בפנינו דוגמאות שאפילו אסיסטנטיות לרופאי שיניים חייבות להיות בעלות השכלה תיכונית מלאה, וכן גם מנהלות בית בנת-חוליים.

למרות הערותיו של ד"ר קלמן בישיבה הקודמת, לא שוכנעתי שמוסד אשר יעביר קורסים לריפוי שיניים בחיפה, לא יוכל להיות שלוחה של אחת האוניברסיטאות שיש לה בית-ספר לרפואת שיניים. זה בהחלט ניתן לעשות כאן.

אני מציע לקבוע גיל 25, כי זו יותר בעיה של צדק נראה. כאשר אני שוקל את כל הנסיבות, כף המאזניים גוטה להצעת ההסתדרות לרפואת שיניים.

ד"ר מ. קלמן: מה יהיה על אלה שהם מתחת לגיל זה?

ל. דיציאן: שילכו ללמוד באוניברסיטה.

ד"ר מ. קלמן: אנחנו רצינו את זה, אבל האוניברסיטאות אינן מוכנות לקבל אותם. או יותר נכון, מוכנות לקבל אותם לשנה הראשונה, והעולים מבקשים להכיר בשנות הלימוד שהיו להם במוסד מוכר בחוץ-לארץ.

ש. נעמן: צריך לזכור שלגבי מספר המקומות באוניברסיטאות אין למדינה שליטה. הצעות אלה באות להקל על עריכת קורסים על-ידי משרד הבריאות, שעליו יש למדינה שליטה. במועצה להשכלה גבוהה ובאוניברסיטאות ישנם אנשים בעלי השקפות מסוימות בנושא זה, שינסו לסכל את ביצוע החוק, ולא יאפשרו לנו לפתוח קורסים.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מצטערת, אנחנו חוזרים על הוויכוח שכבר סיימנו אותו. מי שרצה להשתכנע שוכנע. היום עלינו להצביע.

י. בארי: האמת היא שתוכן ההצעה יכול להתקבל בשלב זה, ואפשר לדחות את קבלתו עד לסיום הדיון בחוק, כאשר בוודאי תהיה רוויזיה במסיפים שונים. אני חושב שרצוי לפני ההכרעה בסעיף זה לשמוע את נציגי האוניברסיטאות בקשר להקצאת מקומות באוניברסיטה לעולים, וזה לא נוגע רק לרופאי שיניים. עלינו לקיים דיון נוסף ורציני בנקודה זו, כי האוניברסיטאות צריכות לעזור לפתרון הבעיה, אשר נובעת מצמצום מספר המקומות באוניברסיטאות.

היו"ר ח. גרוסמן: להדגמת הדבר אני מבקשת לספר על מקרה שהובא לידיעתי. בחור מוכשר מאד מארגנטינה מיים שם את לימודי התיכון בגיל 17, אחרי 12 שנות לימוד, ובגיל 19 כבר הספיק

היו"ר ח. גרוסמן:

ללמוד שנתיים בבית-הספר לרפואת שיניים. הוא בא ארצה, לא ידע טוב עברית, ולמרות כישוריו לא נתקבל לאוניברסיטה, כי הוא רצה להתקבל לשנה השלישית, ובאוניברסיטה רצו לקבל אותו לשנה ראשונה. הוא חזר לארגנטינה, סיים שם את לימודיו, וחזר לארץ עם דיפלומה. אבל מה יעשה עולה מרוסיה, שאינו יכול לחזור לשם לסיום לימודיו?

י. בארי:

הוא הדין לגבי יליד הארץ שאין מקום בשבילו באוניברסיטה והוא נוסע לחוץ-לארץ ללמוד. זו טענה שראוייה להשמע באזני נציגי האוניברסיטאות, וזה מצדיק קיום ישיבה נוספת אתם, כדי יחד לנסות לפתור את הבעיה הן ביחס לגיל והן ביחס למקום באוניברסיטה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מקבלת את ההצעה לדיון נוסף עם נציגי האוניברסיטה, אבל זה לא מובע לסכם את הדיון ולהצביע על העקרונות. אני מעמידה להצבעה את הצעת ח"כ בארי לאסוף את העקרונות שבהצעות ההסתדרות לרפואת שיניים.

הצבעה

בעד הצעת ח"כ בארי - 2 קולות
נגד - 3 קולות

ההצעה לא נתקבלה.

מול הצעת ח"כ דיציאן האומרת: בתנאי שלמד שנת לימוד בישראל בקורס לריפוי שיניים, שייקבע על-ידי מוסד להשכלה גבוהה - אני מצמידה את הצעתו, שהצטרפו אליה ח"כ זיידל וידיד, האומרת: בתנאי שלמה לפחות שנת לימוד אקדמאית אחת בישראל בקורס לריפוי שיניים שנקבע ועמד בבחינות סקצועיות שנקבעו על-ידי משרד הבריאות בהתייעצות עם המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים.

הצבעה

בעד הצעת ח"כ דיציאן - 2 קולות
בעד ההצעה השניה - 4 קולות

הצעת היו"ר, שהצטרפו אליה ח"כ זיידל וידיד - נתקבלה

י. בארי: שנת לימוד אקדמאית זהה עם הקורס, או שזה נוסף לקורס?

היו"ר ח. גרוסמן: אמרנו לפחות שנת לימוד אקדמאית בקורס.

ל. דיציאן: משרד הבריאות אינו יכול לקבוע מה זו שנת לימוד אקדמאית.

ד"ר מ. קלמן: את זה תקבע המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים ולא משרד הבריאות.

היו"ר ח. גרוסמן: הכוונה לקורס לרופאי שיניים שנקבע על-ידי משרד הבריאות, וזה ייקבע בתקנות.

עכשיו עלינו להחליט אם להכניס את האלמנט של הגיל, ואת האלמנט של השכלה תיכונית.

היו"ר ח. גרוסמן:

הצבעה

בעד ההצעה להכניס את האלמנט של השכלה תיכונית - 2 קולות
נגד - 7

ההצעה להכניס את האלמנט של השכלה תיכונית - לא נתקבלה

בעד ההצעה להכניס את האלמנט של גיל - 4 קולות
נגד - 2 קולות

ההצעה להכניס את האלמנט של גיל - נתקבלה

הרוב בעד הכנסת האלמנט של גיל, אבל את הגיל עצמו וענין ההתקבלות לאוניברסיטה אני מציעה להשאיר עד לאחר הישיבה עם נציגי האוניברסיטאות והסתדרות לרפואת שיניים.

ד"ר ס. קלמן: בענין זה אני מבקש שתהיה אפשרות למשרד הבריאות להסתייג.

י. בארי: ייתכן שאחזור בי מעמדי אחרי שאשמע את נציגי האוניברסיטאות.

היו"ר ח. גרוסמן: אולי גם אני אחזור בי מעמדי, אם יאמרו לנו שלגבי סטודנטים סכריה"ם, או מארצות ערב, לא תהיה בעיה באוניברסיטאות. מאחר שגם אני מסתייגת מזה הרי שאין צורך שמשרד הבריאות ירשום הסתייגות.

ש. נעמן: כדאי שלדיון הזה יוזמנו הרקטורים או אנשים מוסמכים אחרים מהאוניברסיטאות, או לפחות דיון בית-הספר לרפואת שיניים; אנשים שיש להם סמכות להתחייב, אחרת לא יהיה כל ערך להחלטה שתתקבל כאן.

היו"ר ח. גרוסמן: עד עכשיו הופיעו בדיונים כאן אנשים מוסמכים. בזמין אותם לישיבה ואז נחליט סופית.

סעיף 5(ב2)

כאן הסתדרות לרפואת שיניים מציעה אותה הצעה כמו בסעיף (א), וישנן הצעות של עו"ד ארצי ועו"ד דנאי, ושל ביה"ס לרפואת שיניים בירושלים ובאוניברסיטה תל-אביב.

ה. זיידל: אני מבקש לקבל הסכר מדוע קושרים זאת עם שנת 1957.

י. בארי: נמסר לנו בעבר, שלפחות האנשים הנמנים עם הקבוצה של עו"ד ארצי, ברובם יכולים לעסוד בקריטריונים לפי סעיף זה, בשים לב לסקר שנערך ואשר התבסס על שאלונים שאנשים אלה מילאו. בעת האחרונה הגיעו לידיעתי - ללא ערובה שהדברים נכונים ומדויקים - שהפרטים הרלוונטיים הסריאליים בשאלונים, שעליהם מתבסס הסקר אינם נכונים, ורק סיעוט קטן וזעום של הקבוצה הזאת יכול לעסוד בקריטריונים האלה.

כדי להוסיף תוקף לקביעה נאמר שם, שאם החוק לא ינוסח בצורה כזאת שיאפשר בעקבות לימודים נוספים, לאנשים של קבוצת עו"ד ארצי ועו"ד דנאי, לעבוד באופן ליגלי במקצוע, התוצאה

י. בארי:

תהיה שגם אחרי חקיקת החוק הם ימשיכו בפרקטיקה הפרטית הבלתי-חוקית. הטענות העובדתיות האלה הן נכונות, והשאלה היא, האם אנחנו נקבל הצהרה חד-משמעית מנציגי הממשלה, כי לאחר חקיקת החוק זה יינקטו אמצעים מסויים נגד אלה שיעבדו באופן בלתי-חוקי.

מ. ידיד: למעשה אנחנו רוצים בחוק הזה להביא לסיום לפרשה העגומה שהיתה בעבר, ושלא יהיו לה ספייחים בעתיד, לגבי מרפאי השיניים. איני מאמין ששטרן הבריאות יהיה מסוגל לעמוד בכך, ויוכל לקיים את החוק הלכה למעשה, אם יבואו עולים שיהיו ביניהם מרפאי שיניים במספרים כאלה, או בגילים שונים. השאלה מה עוד אפשר לעשות כדי לסיים פרשה זו.

פ. שינמן: בעצם גם סעיף (ב2)(ב) מדבר על שנתיים לימוד, למה קובעים את ההגבלה של שנת 1957?

היו"ר ח. גרוסמן: אלה שני סעיפים שונים, כי שם מדובר על מי שלמד שלוש שנים בחוץ-לארץ, וכאן לא.

ל. דיציאן: ברצוני להביע תרעומת על כל גסיון לקשור את החוק הזה עם סיום פרשת מרפאי השיניים. בעקבות המקרה שסיפרה כאן היו"ר, ברצוני להזכיר, כי שמענו מעו"ד דנאי על מקרה של בחור שלמד ריפוי שיניים במרפאה של אביו, ובגיל 16 עבר קורס בווינה ועכשיו הוא מנהל מרפאה באופן בלתי-חוקי. כל זה רוצים להכניס כאן. הוא הביא עוד דוגמה של אדם מבוגר שיצא לקורס חד-שנתי בווינה, והיום הוא מנהל מרפאה בלתי-חוקית בחיפה. אם עכשיו אחרי שנתיים לימוד ניתן לו הכשר, למה נגיע?

בקשר לשנת 1957 - עד כמה שקראתי זה קשור לעולי רומניה, אשר אחרי שנת 1957 לא ניתנו להם רישיונות לעסוק באופן חוקי בריפוי שיניים.

איני יודע למה הכוונה ב"היתר" שמדבר עליו עו"ד ארצי.

ש. נעמן: החוק הקיים מבחין בין רשיון לבין היתר שניתן לרופא שיניים. החוק מקבל את המונח: מי שלמד לפחות 3 שנים והמנהל הכיר בו שיש לו דיפלומה, הוא זכאי לרשיון של רופא שיניים. ההיתר ניתן רק למרפאי שיניים. מר שעו"ד ארצי דיבר עליו הוא פחות ממה שאנחנו דורשים פה בסעיף (ב2), כי אנחנו דורשים מסמך ציבורי שניתן כדין, כמשמעו בחוק הראיות שלנו. זה מונח טכני משפטי מובהק.

לשאלת ח"ה כ שינמן - החוק יצא מתוך הנחה שיש לתת אפשרות חוקית לעסוק בריפוי שיניים לכל מי שבא הנה ובארץ ממנה בא עסוק בריפוי שיניים כחוק. היתה שורת ארצות, כגון: אוסטריה, גרמניה, פולין, רומניה ועוד, שם היו מרפאי שיניים במעמד ליגלי. אבל המעמד הזה בוטל בהדרגה בתקופות שונות אחרי מלחמת העולם. הביטול האחרון של מעמד מרפאי שיניים היה ברומניה בשנת 1957, ואנחנו רצינו להקיף את כל אלה. הסעיף (ב2) מיועד גם לאלה שנמצאים בארץ ומשום-מה לא השיגו רשיון, משום שלא עמדו בדרישות החוק הקיים, וגם אלה שיבואו מחוץ-לארץ בכל תקופה שהיא עד תאריך קבלת החוק, ואפילו 10 שנים אחרי כן, תהיה להם אפשרות למגל רשיון כרופאי שיניים אם יהיה להם רשיון בארץ מוצאם. אם אין להם רשיון יצטרכו להוכיח לפי סעיף (ב2) שהיה להם היתר, ויצטרכו לעבור קורסים ולעמוד במבחנים בכוח החוק שיתקבל על-ידי הכנסת.

ש. נעמן:

החוק הזה יחול על שלושה סוגים: הראשון, הזכנוי ורואז'י; השני, סרפאי שיניים בארץ מוצאם שלא הגיעו לליגליזציה בארץ, כתנאי שהיתה להם התעודה הקובעת; השלישי, סרפאי השיניים שבמסגרת התיקונים בחוק ניתן להם להשתלב אם יעמדו כתנאים הקבועים בחוק, ובמקום סרפאי שיניים על פי היתר, יהיו רופאי שיניים עובדים מכוח הרשיון.

גב' י. סרננת: הם גם יכולים להשאר סרפאי ברשיון אם רצונם בכך. אם הם רוצים הם יכולים להשתלב כדי לקבל רשיון של רופא שיניים.

פ. שינסן: הכוונה גם לאלה שעוד יבואו?

ש. נעמן: לא, רק לאלה שנמצאים בארץ ויש להם רשיון כסרפאי שיניים.

הי"ר ח. גרוסמן: הכוונה היא שלא יהיו סרפאי שיניים חדשים.

ד"ר מ. סלמן: היום קיימים בארץ כ-440 סרפאי שיניים שקיבלו היתר עבודה לפי החוקים הישנים משנת 1951, והגיל הממוצע שלהם הוא 62. הם הביעו רצון רב להכנס ללימודים רציניים ביותר כדי להעלות את הרמה, למרות שיש להם כל הזכות להמשיך לעבוד. 300 מהם מוכנים ללמוד שנתיים על חשבונם חס. זה מוכיח שהפילוסופיה של החוק הזה היא נכונה, והכיוון איננו פורמלי בלבד, אלא גם מעשי.

אנחנו יודעים טוב מאד שאפילו אם יגדילו את צוות המפקחים במידה רבה - דבר שבקיצוצי התקציב השנה לא יינתן לנו - והמטרה תעמיק את פיקוחה, לא נוכל למנוע בכל 100% את העבודה הבלתי-ליגלית. זה לא תלוי בנו; אנחנו במקרים רבים מגישים משפטים, ולצדדי הרב ברוב המקרים השופטים מטילים קנס וסרפאי השיניים ממשיכים בעבודתם.

ל. דיציאן: צריך בהצעת החוק לחייב את בתי-המשפט להטיל עונש של סגירת סרפאה בלתי-חוקית.

ד"ר מ. סלמן: אינני משפטן, אבל אני חיי את הדברים האלה יום-יום. לא מזמן הייתי במשפט בבאר-שבע, השופט שמע את כל הפרטים, הטיל על הגאשם קנס של 500 ל"י, וסרפאי השיניים ממשיך לעבוד באופן בלתי-ליגלי. אני מסכים שזו בושה שבארץ מודרנית אנשים עובדים ללא רשיון. לכן אנחנו רוצים במסגרת החוק הזה להבטיח שיהיה פיקוח על כולם ולא יעברו במחירת כסרפאי שיניים. צריך לעשות כל מאמץ, אפילו אם זה פוגע ברמה האקדמאית. אנחנו משתדלים להתמודד עם הבעיה ולנסות לשפר את המצב כמידת האפשר, אם לא לפתור את כל הבעיות כליל.

גם לסרפאי השיניים שיש להם היתר, אין כל ספק שצריך לעודד אותם לעבוד את הקורסים ולעמוד במבחנים, כדי לעבוד כסרפאי שיניים עם רשיון. אם לא יעברו את הקורסים ימשיכו לעבוד כסרפאי שיניים.

לגבי השאלה: איך אנחנו יכולים להבטיח שהשלב הזה לא יימשך 50 שנה? - קודם-כל הלכה למעשה אין ארץ בעולם כיום שנותנת רשיונות לסרפאי שיניים. אפילו בבריה"ם הפסיקו זאת. אבל כפי שאמר ח"כ דיציאן, יכול להיות ששוב יפתחו קורסים בווינה. כדי למנוע תופעה זו קבענו את שנת 1957, כי זו היתה השנה שבה הפסיקו

ד"ר ס. קלמן:

ברוסניה לתת היתרים למרפאי שיניים. אם רוצים אפשר להוציא זאת. גישת משרד הבריאות היא, לאפשר לכל אלה שהיו באופן ליגלי מרפאי שיניים להוכיח את עצמם.

לפני כשנתיים הופיע עו"ד ארצי בפורום הזה, וביקשנו ממנו להסציא את כל האינפורמציה למשרד הבריאות, כי בלי זה לא יכולנו לתכנן את הקורסים הדרושים. רק אחרי שנה הסכימו להעביר לנו אינפורמציה בקשר למרפאי השיניים הקיימים, אבל ללא הפרטים האישיים המלאים. ברוב הטפסים נאמר שיש לאיש השכלה תיכונת מלאה ויש לו תעודה רשמית מארץ מוצאו. על סמך זה התייעצנו עם היועץ המשפטי לממשלה לגבי נוסח החוק. עכשיו מתברר שזה לא כך, ועו"ד ארצי ועו"ד דנאי טוענים שהאנשים לא הבינו את השאלות בטופס. כאשר רצו להוכיח שכולם בסדר כתבו מה שכתבו. היום הם אומרים שזה ברמה נמוכה יותר. לי גדמה שלרוב האנשים האלה אין דיפלומה ברוסניה או מארץ אחרת, ואין להם אישור מביית-חולים מסויים.

אני אישית, איני יודע אם אני מדבר בשם משרד הבריאות ואם מר נעמן יסכים אתי, אני חושב שהרבה יותר בריא לקיים היום קורסים סיוחדים וטובים, כדי לתת לכל אחד הזדמנות להוכיח את עצמו. איני רוצה שתהיה אפשרות לסענה טכנית נגד הקורס, וכי אחרת היו מקבלים את הרשיון. לכן לא חשוב לנו כל-כך הרקע בעבר, כי דמת הקורסים היא גבוהה מאד ויותר ממה שדרשנו פעם מרופאי שיניים, כאשר לא היה קורס.

אני מבקש להתייחס באופן חיובי לקורס עצמו. יכולים להיות גורמים לגבי הקביעה מי יכנס לקורס, כדי להגיע למצב שבעוד כמה שנים לא תהיה בטרינת ישראל עבודה בלתי-ליגלית בשטח ריפוי שיניים.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מציעה בסעיף (א2) לכתוב: מי שעלה לארץ והיה לפני שנת 1957 מורשה בהיתר לעסוק דרך קבע בריפוי שיניים... ולמד תקופה של שתי שנות לימוד אקדמאיות לפחות... ועמד בבחינות מקצועיות שנקבעו בהתייעצות עם המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים. אני לא בטוחה שזה צריך להיות תוך שנה מיום עלותו לארץ. אולי צריך למחוק זאת.

מ. יריד: אני מסכים להצעה, אבל לדעתי אנחנו צריכים להיות עקביים, ולהכניס כאן את הנוסח שנתקבל בסעיף הקודם.

פ. שינמן: עדיין לא ברור לי מה יהיה דינו של מרפא שיניים שישב בצד 10 שנים לארץ ואין לו היתר או רשיון מלפני 1957? יהיו ודאי כאלה שלא יוכלו לעמוד בקורסים ובמטבחנים. מה יהיה דינם? לכן אני מציע למחוק את שנת 1957. מה יהיה דינו של אדם שעסק דרך קבע בריפוי שיניים אבל אין לו תעודה מחוץ-לארץ, אפילו אם עבד בזה 15 שנה?

היו"ר ח. גרוסמן: אולי צריך להוסיף סעיף, כי מי שלא עמד בקריטריונים יכול להגיש עדעור בפני ועדה.

פ. שינמן: את זה מציע עו"ד דנאי.

ה. זיידל: אני חושב ששנת 1957 לא רלוונטית לנושא החוק, אם אדם עמד בכל התנאים והקריטריונים שנקבעו. הכוונה היא למי שהיה מורשה לפני 1957. אני תומך בהצעת היו"ר תוך מחיקת 1957.

ל. דיציאן:

מה שד"ר קלמן וחה"כ שינמן מציעים הוא להכניס את כל מרפאי השיניים שבמשך תקופה ארוכה עבדו בצורה בלתי-ליגלית, אבל לדעתי זה לא מסיים את הבעיה של מרפאי השיניים. זה נוהג פתח לפתיחת מרפאות בלתי-חוקיות, לעבוד 10 שנים, ואחר-כך להסציא הוכחות שהוא עבד כמרפא שיניים, ואפילו יוכל להגיד ערעור במקרה שבקשתו תידחה. אם יקבעו התנאים כפי שהציעה היו"ר תמיד יש אפשרות להגיש בג"צ ולערער. ועדת מוסחים אינה יכולה לקבוע אם האיש יכול להתקבל לקורס או לא; אלא אחרי שהאיש עמד בכל התנאים והקריטריונים, היא יכולה לקבוע אם הוא ראוי לקבל רשיון או לא. איני רוצה לתת פרס לאדם שלא למד. זו הפרה גסה של החוק.

לדעתי יש חשיבות מכרעת לדבר, אם משרד הבריאות יהיה מוכן - לאחר קבלת החוק, למרות שאני מתנגד לזה - לפעול בצורה רצינית כדי לסגור את כל המרפאות הבלתי-חוקיות. זו אחת הנקודות העיקריות של חוק זה.

היו"ר ח. גרוסמן: כאשר דנים על חוק יוצאים מנקודת ראות שיבצעו אותו.

הייתי מסכימה למחוק את שנת 1957, לו היינו מכניסים סעיף שאומר: עמד בבחינות כניסה ולמד תקופה של לפחות שתי שנות לימוד אקדמאיות. אנחנו רוצים לשמור על הרמה, וגם לא להתעלם מאנשים שעוסקים במקצוע זה עכשיו. (פ. שינמן: יש בזה החסרה) כדי להוציא את שנת 1957. עד כמה שידוע לי הרבה מהמרפאים הבלתי-ליגליים מוכנים לעמוד בבחינות כניסה.

פ. שינמן: אם עומדים בבחינות כניסה אז אין כל חשיבות אם הוא קיבל את ההיתר לפני או אחרי 1957. אני מוכן שנכתוב: מי שאין לו היתר יעמוד בבחינות כניסה.

היו"ר ח. גרוסמן: אז צריך להשאיר את שנת 1957, ולהוסיף את התוספות שהצעת קודם.

ה. זיידל: מה שהיו"ר מציעה היא הצעה נבונה, גם אם היא מקשה קצת. אני תומך בהצעה שכל אדם שרוצה לקבל רשיון חייב לעבור בחינות. אני מקבל את ההצעה, אבל בלי לקבוע את שנת 1957.

היו"ר ח. גרוסמן: השאלה היא עד מתי נקבל זאת, מה עם עולה שיעבור בעוד שנה קודם בווינה? אם אומרים שהחוק הזה צריך לפתור את בעיית מרפאי השיניים, אז צריך להשאיר את שנת 1957, או לתת אפשרות לאנשים שיש להם היתר משנת 1958 או 1960 לעמוד בבחינה מיוחדת, שהוועדה תקבע באופן אינדובידואלי. אם מוקמים את השנה צריך להחמיר.

ה. זיידל: אני מבקש אפשרות לחשוב על זה עד הישיבה הבאה.

ל. דיציאן: על ידי הצעה זו אנחנו מסלפים את כוונת המחוקק, אשר רצה לסיים את הדבר בתנאים כפי שנקבעו פה. אם נולכים מעבר לזה, אז אין גבול.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מציעה שבסעיף זה נסכם בישיבה הבאה, ותהיה לחברים שהות לחשוב על כך.